

ELŐFIZETES:
Egész évre 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Köziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Legujabb.

Mint értesülünk Vojnits István főispán instel-
lációját elhalasztották augusztus 1-ről augusztus
4-ike utánra. Az ünnepélyességek valószínűleg
augusztus hó 5-én és 6-án lesznek.

Nemzeti érzület.

A civilizációnak sok mindenféle nevezetes
nagy áldásai mellett megvannak bizony a maga
bűnei is. Hogy csak egy párt említsünk hírtele-
nében: a civilizáció megnöveli az emberek önzését,
mert roppant hatalommá teszi a vagyont, aminek
a következménye a minden áron, minden esz-
közzel való törekvés a vagyonszerzésre; azután
a civilizáció lejárta a csöndes, nyugalmas, egy-
szerű életben való boldogság értékét, mert
nagyravágyóvá alakítja át a társadalmat s az
anyagot tolja előtérbe a mai ember vágyai fő-
céljává; továbbá a civilizáció elszoktat bennünket
attól, hogy kevéssel is megelégedettek tudjunk
lenni, mert óriási különbségeket teremt az élet-
módok között, — s látván a millió mosok mesés
uraságát, irigy szemmel nézve a gazdagok ké-
nyelmét: könnyen abba a hibába esik az elkese-
redett szegénység, hogy tulnyújtózik a takaróján,
vagy hogy csupán a mai nappal törődve, állan-
dóan proletár-életet él.

Idáig jutva, már csak egy lépés választja el
az embert attól az erkölcsi hanyatlástól, amit a
civilizáció legnagyobb bűnének tartunk. A kozmo-
politáság ez a bűn.

A kenyérgkérdés és a jólét után való mohó
éhség kifejleszti az emberekben azt az önző és
minden nemes alapot nélkülöző gondolkodást,
amelynek összes törvénye és imádsága ebben a
a mondatban van: ubi bene, ibi patria, ahol jól
megy a dolgunk, ott van a hazánk.

Ki hitte volna csak néhány év előtt is, hogy
ebben a mi aránylag csöndes, agrárius, ekeszarvát
markoló, napsugárban fűrdő, szabad levegőn élő
magyar népünkben is oly rohamosan fogannak
meg a kozmopolitikus szociális eszmék, amelyek
a nagyiparos államokban, a civilizáció fátylavívő
népeinek a fiai között találták meg legfanatiku-
sabb apostolait!

Ki gondolt volna arra, hogy még egy fél-

század sem fog eltelni a mi dicső szabadsághar-
cunk után, az igazi honszerelm létezésének e
történelmi nagy dokumentuma után: s már elju-
tunk mi is arra a lejtőre, amelyen istent és hazát
egyaránt megtagadva hanyatlának le a magyar
kozmpolitikák a legnemesebb dolgok iránt táplált
közöny Tartarusába.

Kozmpolitikák Magyarországon, a magyar
nemzet fiai között! . . . mily hihetetlenül hangzik
ez. — Hazátlanság a gondolatban, hazaszeretet
hiánya a magyar anyaktól szült fiak szívében! . . .
hát nem megrendítő, nem lesújtó ez a tapasztal-
tal?

Pedig van ez a bűn, van ez a szomorú fajzat
minálunk is. Aki a magyarországi kozmpolitikák
jelentkezéséről csak felületesen tud is valamit:
igazat kell, hogy adjon a „Magyar Hírlap” e hó
15-iki vezércikkének, amely megvilágítván a
hazátlanságot hirdető szocializmus helyzetét, nem
marad a pusztá lamentálás mellett, hanem rögtön
rá is mutat a módokra, amelyekkel segíteni kellene
és lehetne e bajon.

Kenyer és pihenés, ez az, amire kellő mértékben
van szüksége minden munkásembernek,
hogy lázadó hajlamainak eleje vételessék. Aki
jólakott s aki fáradalma tőrhetően egészséges,
neki megfelelő lakásban kellő módon kipihenheti,
az elsőkik a zugolódástól, abban könnyű feltá-
masztani a nemesebb dolgok iránt is az érdeklő-
dést, mert szabad az elméje, nyugodt a lelki-
lete s az egyszerű, de biztosított feltételek hála-
ra hangolják az iránt, akiknek ezt a keveset is
köszönheti.

Ez a jövő valaki a nagy néptömegekkel
szemben első sorban mindenesetre maga az állam
kell, hogy legyen, de az ország egészének, kivált
a felső tízezernek, bőven kijut e mellett a maga
nem kicsinyelendő feladata. Ha méltányoljuk a
nép jogos kívánságát, akkor rátettük egyszer-
mind a sarkunkat a kozmpolitáság Medusa-fejére,
ez pedig közös nagy érdeke mindnyájunknak.

Nemzeti érzület az, amire szükségünk van.
Nemcsak szóval, hanem tettel is hirdett nem-
zeti érzület; olyan, amely nem elégszik meg a
saját kellemes mivoltában való gyönyörködéssel,
hanem azon van, hogy megsokszorozza a saját
lényét; hogy átvigye a hazafias érzelmeket a
hazájokat megtagadni készülő beteg szívébe is.

Ime, Budapesten széltében-hosszában agítál-
nak már a kozmpolitikák s fennen hirdetik, hogy
nekik nincsen hazájok, őket a honszerelm érzése
nem lelkesíti, nem hevíti: nekik kenyér, sok ke-
nyér kell, lehetőleg minél fehérebb, foszlósabb
belü és annál jobb, ha egy jókora darab kolbász
is van hozzá, meg néhány litereske kozmpo-
lita-szesz.

A szíve szorul el az embernek, amikor
ezeknek a megtévelyedett szerencsétleneknek a
züllött észjárásukról hall vagy olvas. A nemzeti
érezület teljes híjával lévén, nincs bennök semmi-
féle vágy, a mi ide kötné őket ehhez a mi ma-
gyar hazánkhoz; ők ezt a földet nem szeretik,
ők szülőföldjüket elátkozzák, ők szívesen látnának
itt törököt, tatárt, zulukaffert, ha nekik elég ke-
nyeret ad.

Nincs szívök ezeknek a szerencsétleneknek,
de nincs eszük sem. Azért kell helyettük gon-
dolkodni azoknak, akiknek mind a kettőből
juttatott az Isten. Mindenekelőtt nevelünk, fej-
leszteniünk, erősíteniünk kell a nemzeti érzületet
mindenkiben, akit a mi Magyarországunk fiának
vallhat; meg kell érteniük, hogy honszerelm
nélkül nem lehet igazi idealizmus senkiben sem
s akinek az elméje nem eléggé művelt arra
nézve, hogy megtudja tenni a különbséget, abban
a példák által keltsük fel a vágyat a hazafias-
ságra, hogy önkénytelenül is óhajtsa azt az
örömet, azt a lelki emelkedettséget, amely a
legeszményibb, legszentebb érzületből, a haza-
szeretettől mindig fakad.

A szabadkaiak Schmausz Endre főispánál. Szabadka város tisztikara szerdán
érkezett Zomborba, hogy Schmausz Endre főis-
pánál tisztelegjen. A küldöttséget Mamusich
Lázár polgármester vezette; tagjai voltak: Gyor-
gyevits Szredoje h. polgármester, Vojnich Félix
főjegyző, Vojnits Máté főügyész, Szalay Mátyás
főkapitány, Szigeti József, Vincze György ta-
nácsnokok, Frankl István főmérnök, Ivanics Ist-
ván főszámvevő, Jakobtsits Gyula tb. főjegyző.
A küldöttség délben tisztelgett az új főispánál
s utána oda ebédre volt hivatalos, a városbeli
és Zombor városi tisztikar több tagjával egye-
temben. A lakoma, melyet természetesen számos
fölközöntő élénkített, csak az esti órákban ért

A „BÁCSKA” tárcája.

KERESTÜL-KASUL EURÓPÁN.

Utí rajzok.

Ira *Passe-partout*.

XVI.

— Páris. —

(Folytatás.)

A nézőtér láttára a tündérmesék világában képzel-
tük magunkat: a díszes előkelő közönség, az óriás csillár
340 lángjával és a vörösreplafond, melyre a nap s éj
óráit ábrázoló allegoria-csoportot mesteri kezek festették,
elbűvölő hatással van a szemlélőre.

Az előadás (Faust) tökéletességéről nem kell szót
vesztetnem, sem a színpadi kiállítás fényéről. Nem
hittem volna, hogy oly nagy személyzetet lehessen színpad-
ra hozni, mint itt szemünk előtt hemzsegett: és ez a
színpad minden terjedelmessége mellett mégis teljesen
arányos.

Fölvonás közben esodáltak a foyer tündérfényű be-
rendezését és a díszes közönséget, mely estélyi öltözetben
fölső al-hullámozott.

Majdnem utolsóknak kerülünk ki előadás végén és
nem kevésbé esodálkozunk, midőn ily késő órában, fél
tizenegyre járt az idő, a boulevard-ok üzleteit fényesen
kivilágítva s nyitva láttuk. Az üzleti élet itt rendszerint
éjfélkor ér véget. Es ha kevés számmal akadnak is vevők
ily késő órákban, de a közönség, mely áradatként hőmpö-
lyög a föbb utcákon, figyelemmel vizsgálja a kirakatokat,
valamint a házak emeletén látható képes transzparenteket
és ködképeket, melyek bámulatos leleményességgel reklámot
esinálnak és talán másnapra már ekkor szövi a terveket,
mit s hol vásároljon vagy hová menjen.

A Café de la Paix esarnokai alól éjfélig néztük a
Boulevard des Capucines és az Opera-tér nyugzó ember-
s köcsiforgalmát, esodálkozva azon a roppant sokaságon,
mely szemünk láttára perenkint s kiapadhatatlanul válta-
kozik s melynek telerezését idegenek, vidéki s külföldi
turisták képezik, kik, mintha csak azért utaztak volna a

szélrőzsa minden irányból Párisba, hogy itt késő este a
boulevard-okon egymást jól szemügyre vegyék.

Hazajövet, asztalunkon találtuk a meghívókat, melyeket
az előző napon szétküldött ajánló leveleinkre hoztunk
intézkést s így arról is biztosítottak voltunk immár, hogy a
belső párisi életet szintén megismerhetjük.

Másnap a már jól ismert uton a Madeleine templom
mellett a Royale-utcán át siettünk a Szajnához, melyen
az igazságügyi palota tőlékén a Pont St. Michel hidon át-
kelvén, meglátogattuk sz. Szeverin templomát; majd a
Boulevard St. Germain-t keresztülvágván a Sorbonne
(egyetem) elé értünk, melyet röviden megtekintvén a
szintén hírneves Collège St. Louis nevű intézetet szemlél-
tük meg és innen a Panthéon-t könnyű volt megközelítenünk.

Ez az ósrégi sz. Genovéa-templom, melyet a forrad-
alom előbb a dicsőség templomává avatott s ide temette
Rousseau, Voltaire, Marat s Mirabeau hamvait, de ki is
dobta azután onnan; utóbb a harmadik köztársaság alatt
Panthéon-nak nevezete alatt ismét elvonták egyházi rendel-
tetésétől és Carnot, Hoche, Mareau s Hugo Viktor ham-
vait helyezték el benne.

A templom hasonlít a római sz. Péter egyházához:
kupolájáról Páris ház- s utca-labyrinthusát látjuk lábaink
alatt.

Ezzel szemben van a Luxembourg palota, mely most
a szenatus gyűléseinek helyiségeül szolgál. Mellette terül
el a hasonlevő diszkert, melyben híres francia nők
szobrain kívül a Mediceis- és a Világ négy részét ábrázoló
szökőkutak ragadják meg figyelmünket. Ugyancsak e kert-
nek régi üvegházában lévő muzeum élő művészek szobrai
s festményeit nagy számmal tartalmazza.

Kijövet közkoosira ültünk, mindig az impériale-ra,
mely a rokkantak palotája elé vitt. Ennek arany kupolá-
ját már az előbbi napokon is láttuk, de magát az épüle-
tet csak most szemlélhettük. Már a régi ágyukkal dísz-
ített bejáratnál találkoztunk néhány rokkant katonával az
udvarban s a tágas, tiszta helyiségekben nagyon sok falábú,
mankós, félkézű, de büszke magatartású aggharcos keltette
fölszívétünket. Ezt a nagy épületet XIV. Lajos emelte
5000 veterán elhelyezésére. Sz. Lajosról nevezett templom-
ban az aranyozott kupola alatt függnek a zászlók, melye-
ket a francia hadak az ellenségétől elfoglaltak. Itt alusza
maga I. Napoléon is utolsó álmát.

Innen már apróra lehet szemügyre venni az Eiffel-
toronyt, mely a 1889-diki kiállítás közepén, a Mars-mezőn
300 méter magasságra nyulik föl. Szándékosan nem szól-
tam eddig e miről, mely a kiállítás idején újdonság gya-
nánt nagy vonzó erőt gyakorolt, de azóta senkinek sem
kell és már rég lebontották volna, ha ez nem járna annyit
költéssel. A megtévelyedett izlés emez emléke rém
kezdettül fogva rossz benyomást tett; hogyan is hason
képzeteinkre, hogyan is elégítse ki esztetikai érzé-
künket ez a fölfelé szökölő, négyzetes vaslétra? Ez
az Eiffel-torony.

Miniature-alakjai, melyeket 25 centime-ért veszte-
getnek, sokkal tetszetősebbek az eredetinel.

Mégis fölhúztuk magunkat a esücsára. A kilátás
Párisra onnan azonban nem elégített ki: a nagy város
göze s pora felhő gyanánt gomolyodott lábaink alatt, még
messzelátóval sem igen engedvén rajta teljesen áthatolni
ugy, hogy a fölhómalomban minden egybeolvadni látszott:
annál kielégítőbb volt a kilátás Páris környékére: a Szajna
s Marne folyók dombos vidékére és a nyugat felé
emelkedő hegylánera.

Csalódottan szálltunk le a vonogépen a szédítő ma-
gasságból, és nem volt kedvünk az emeleteken megállá-
podni, hol mindennemű frissítővel szolgálnak.

Lejövet megint egy omnibuszra szálltunk,
amely a Montmartre (mons martyrum) hegyére vitt, hol
az épülfőben lévő fogadalmi templomot (Eglise votive du
Sacré Colur) látogattuk meg. E byzanti stílusban tartott
óriási épületet a francia papság által rendezett gyűjtések
költésén 1873-ban kezdték emelni s eddig huszonhat
millió frankot fordítottak rá; néhány év alatt már teljesen
befejezik. Hatalmas köfaláról, mely bármely erőnek is
bevalának, szép kilátás nyílik a városra.

A Montmartre-boulevard-on megtekintettük még a
Musée Grévin-t, mely a történelmi híres személyiségek
és nevesebb kortársak, meg hírbírdet gonosztevők jól után-
zott viasz-szobrai tartalmazza, néha borzalmas naturaliz-
mussal szemlélhetővé tevén az egyes bűntények vérfag-
yasztó részleteit.

Ezzel kimerítettük a délelőtre kitűzött programot
s rövid pihenő után látogatásokat tettünk. Délestelé
azonban már ismét folytattuk tanulmányutunkat, a nap

bemutattának. Ez előleges kiállítás rendezésének költségeire a vállalkozók nagy előlegeket kívántak. A rendőrség a német konzulátus útján nyert erről értesülést, mert annál tudakozták az illető ügynökségek megbízhatósága felől.

Es mivel az ügynökök vakmerőségükben addig mennek, hogy magukat, hol „hatóságilag engedélyezetteknek”, hol meg a kiállítási igazgatóság „hivatalos képviselőjükként” nevezik, nagyon is elérkezett az idő, hogy a kiállítás igazgatósága az ügynököknek alaposan véget vessen, és a kiállítási közönséget ily kizsákmányolásoktól megóvja. Végtelen nagy kár volna, ha ilyen paraziák miatt a kiállítás erkölcsi presztízse bármily mértékben csorbát szenvedne. Pedig ennek igen könnyen elejét lehet venni most még, amikor a zsarolások még csak a kísérlet stádiumáig jutottak.

Ujdonságok.

Miniszeri kiküldött. A belügyminiszter kiküldötte dr. Feuer Nánán egyetemi tanárt Zentára, Titzre és O. Beesére az ezen helyeken felállítandó trachoma-kórház tárgyában.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Kádár Gyula, temesvári ítélőtáblai irnokot az újvidéki kir. törvényszékhez irodatisztává nevezte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Lázár Kálmán, zombori kir. törvényszéki albirót Mohácsra helyezte át. Lázár Kálmán kedves modorával s pompás hangjával rövid idő alatt is rokonszenves tagjává vált társadalmi életünknek s jó ismerőseinek és barátainak nagy száma fájlalja az ő és kedves családjának távoztát.

Athelyezés. Berger Lajos, zombori kir. járásbírósi joggyakornok Nagybecskerekre helyeztetett át.

Istentisztelet. Az ág. evang. híveknek tudomásra adatik, miszerint folyó hó 21-én az e célra kibérelt helyiségben istentisztelet fog tartatni.

Új polgári iskolai tanárok. Az ó-kanizsai községi polgári iskolaszék július 15-én megtartott értekezletén Matkovits Lajos főszolgabíró elnöklelte alatt a jövő tanévben megnyitandó III. osztály felállítását folytán szükségessé vált tényleg szaporítása céljából polgári iskolai tanároknak egyhangúlag megválasztotta Moré Sándort s Ugray Györgyöt.

Pályázat tanítói állásra. Zombor szab. kir. város rom. kath. elemi fitanodájában az I. ső párhuzamos osztály, magyar tannyelvű tanítói állomásra pályázat van hirdetve, mely állásra csak okleveles férfitanítók jelentkezhetnek. Évi javadalmazása 600 frt törzsfizetés és 100 frt lakpénz, előleges havi részletekben kiszolgáltatva; — ezenfelül az 1893. évi 26. t. c. 2. §-a értelmében 50 frtnyi ötdéves korpótlekban részestül, mely korpótlek öt ízben válik esedékessé és 250 frting emelkedhetik. — (Ene korpótlek I. ső részlete csak a Zomborban tényleg eltöltött első öt év után fog kiutalványoztatni.) — Az ismétlődő köteles ellátásáért külön díj nem jár. Az ének- és zene-tanításban jártassággal bírók előnyben részesülnek. — Minden félreértés elkerülése céljából kijelenti az iskolaszék azt is, hogy mindenkorra fenntartja magának azon jogot, mely szerint az egyes osztályok tanítóit a szükséghez képest és belátása szerint illetményeik megvonása nélkül más osztályba is áthelyezhesse. A kellően felszerelt kórházban a zombori r. kath. iskolaszékre címezve, főt. Fejér Gyula apát-plébános és iskolaszéki elnök urhoz Zomborba, (Bács-megye) f. évi augusztus hó 10-ig beterjesztendő. Az állomás f. évi szeptember 1-én lesz elfoglalandó.

Jubileum. A múlt héten ünnepelte Kapetánovits János monostorszeghi jegyző, a megyeszerte ismert Jöcöbácsi, 30 éves jubileumát. A múlt héten volt 30-ik évfordulója annak, hogy a monostorszeghi jegyzői állást elfoglalta. Tisztelettel az olvasókör helyiségében bankettet rendeztek tiszteletére. Másnap ünnepélyes szentmise volt s délelőtt — a már másodnapos jubillók — a Duna melletti csárdában szüresülték a jó halászevet. Késő éjjel oszlott szét a vig társaság.

Pártmozgalmak az izr. hitközség kebelében. Lapunknak írják a következőket: A zombori izr. hitközségben élénk mozgalom indult meg, melynek éle a hitközségi iskola ellen irányul. A buzgó iskolaszék ugyanis a hitközségi iskola reformálását tűzte ki feladatául és reformmunkája elsőként elkülönítette a fiúkat a lányoktól, lányiskolát létesített s e végből egyelőre egy tanítónő állást rendezesített. Ezen tavaly életbelépett intézkedés folytán a hitközség 140 frttal volt kénytelen iskolájának fenntartásához hozzájárulni. A budgetnek ily megterhelhetése nagy elégtelenséget kellett az orthodoxok körében, ahol Bachrach Viktor vezetése alatt nagy mozgalom indult meg, amely a leányiskola megszüntetésére törekszik. A neologok az iskolaszék álláspontját fogadják el és a leányiskola fenntartása mellett kardoskodnak, sőt még egy tanítónő állást akarnak rendezesíteni, azzal indokolván kivánságukat, hogy a hitközség ha három kántort fizethet, iskolájára is áldozhat 500 frtot, miután a tandíjából befolya annyi, hogy két új tanítónő alkalmazása a budgetet többel meg nem terhelné. Emeltesre méltó, hogy Zombor városa ezer forinttal hozzájárul az izr. hitközségi iskola fenntartásához, ily körülmények közt az ellenpárt magartatása arra enged következtetni, hogy az iskolán nyereszkesedni akarnak. Ezen a hitközség kebelében élénk mozgalmat előidézett úgy a vasárnapi választmányi ülésen lesz tárgyalva.

Előmunkálati engedély. A kereskedelmi miniszter báró Radvánszky Géának egy évre előmunkálati engedélyt adott egy Szolnokról Felegyházaig, illetve Halasig, innen tovább Jankovác, F. Szt. Iván és Csávoly érintésével Bajáig vezetendő vasutvonatra.

Harcászati céllovászat. A zombori közöshadseregbeli katonaság folyó 31-én és augusztus 1-én Zombor batárában, Gakova felé, harcászati céllovászatot fog tartani. A zászlóaljparancsnokság felkérte az illetékes hatóságokat a kellő övintézkedések megtételére.

Esküvő. Csomor Gyula kupuszina irnok-végrehajtó e hó 15-én esküdtött örök hűséget Belesics András leányának, Űrszékének.

Főgimnázium Zentán. Többször megemlékeztünk már arról a mozgalomról, hogy a zentaiaiak az ottani alginmáziumot főgimnáziummá óhajták átalakítani. Azt is említettük, hogy a miniszter teljes jóakarattal hallgatta meg a zentaiaiak kérelmét, de azt az idén már feltűnőnek nem találta az idő rövidsége folytán. Majdnem biztosra vehető azonban, hogy Zenta megkapja

a főgimnáziumot. Az ország községi alginmáziumai közül ugyanis a zentaiai azok közé a kevesek közé tartozik, amelyeknél a tanári fizetések az állami tanárokéval egészen azonosak. Ez a munificencia tizenkétezer forintnál többjébe kerül a városnak minden esztendőben. Már most az intézetnek állami főgimnáziummá való átalakítása esetében a város kötelezi magát ezt az összeget ezután is minden esztendőben befizetni az állampénztárba. Azonkívül negyven ezer forintot kész Zenta város kibővíteni az alginmáziumnak különben is ritka célszerűen berendezett helyiségeit. A főgimnáziummá való kiegészítést egyébiránt sok nyomós okkal támogatják a kérelmezők. Az iskola ugyanis — a szintén főgimnáziummá alakuló bonyhádi kivéve — a legnépesebb alginmázium Magyarországon; a Tisza-Maros-közben erős nemzeti missziója van; hateret kötetny tanári könyvtára, teljesen komplett szertárai, az intézetnél alapított ösztöndíjak stb. teljesen alkalmassá teszik a csonka iskolát arra, hogy kiegészítve főgimnáziummá, a Bánság német és szerb területeinek határán a nemzeti eszmének sokat érő terjesztője legyen. Zenta különben kulturális kiadásokkal ez idő szerint csaknem tul van terhelve. Hatvanezer forint az évi iskolahitdíjsége (800 forintot fizet a néptanítóknak is!) és a főgimnáziummá alakítást saját erejéből nem tudja véghez vinni. Így a közoktatásiügyi miniszterre vár a sikerült alkotás, amelyet remélnek és amelyhez nagy várakozásokat fűznek a zentaiaiak. — Ilyen körülmények között bizonyosra vehető, hogy az állam létesíteni fogja a főgimnáziumot. Zenta azonban nem várja be úgy látszik a miniszter végleges határozatát. Legutóbbi közgyűlésén ugyanis elhatározta, hogy már most szeptemberben a város költségén felállítja az V. osztályt.

Színészet. Bezdánból írják, hogy ott Hevesi József vidéki szüigazgató, jól szervezett társulatával folyó hó 13-án kezdte meg előadásait „A hitves” színművel. 10 előadásra nyitott bérletet. Vasárnap színrekerült „A bolondok háza” vig bohózat, kedden „Egy katona története” 5 felvonásos színmű, tegnap pedig telt ház előtt adták a bezdáni önkéntes tűzoltó-egylet javára Kövessi Albert legújabb művét, az „Uj honpolgár vagy Virág Tonesi és Goldstein Számi polgári házassága” eredeti fővárosi életképet 3 felvonásban.

Az ó-kanizsai kaszinó 50 éves jubileuma. Folyó hó 21-én fogja az ó-kanizsai 6 olvasókörnek legregibbje, az „Olvasókör” megünnepelni 50 éves fennállásának emlékét, mely alkalommal délelőtti 11 órakor a kör helyiségében ünnepi díszközgyűlést tartatik, amikor is Katona Sándor tanár, mint köri jegyző felolvassa az egyesület történetét, Gajó István pedig alkalmi költeményt fog előadni. 12 $\frac{1}{2}$ órakor a népkerti vígadóban a köri tagok társas lakomára gyülekeznek, este 8 órakor pedig a szabaddal daloskór tart dalestélyt, mi után a szegedi első zenekar közreműködése mellett zártkörű táncvigalom tartatik.

Phylloxera. Szentamason, mint értesülünk, az ottani szőlőkben a phylloxera fellépett. A földművelésügyi m. kir. miniszter a baj konstataására Heinrich József borászati vándortanítót küldötte ki.

Kirándulás. A zombori kerékpár-egyesület f. évi július hó 20-án, szombaton Harkányba kirándulást rendez. Indulás délután 5 órakor a klubhelyiségből. Utirány: Bezdán, Darázs, Kisfalud, Főherceglak, Lipovica, M. Boly, Villány, Siklós, Harkány. — II-ik kirándulás vasárnap, július hó 21-én délután 2 órakor a klubhelyiségből Bezdánba. (A II-ik kiránduló-csoport Bezdánban az egyleti szállóhelyen bevárja a Harkányból jövő I-ső kiránduló-csoportot.)

Vadászterület bérbeadása. Monostorszeghen a napokban megtartott nyilvános árverésen, a monostorszeghi vadászterület, 6 egymásutáni évre, mint legfőbbtel igerő Bikiczky Tamás ügyvéd vette ki bérbe, évi 56 frttal.

Mikor az asszony lumpol. A bezdáni folyó hó 15-iki országos vásár alkalmával történt az, — mint tudósítónk írja — hogy egy odavalló parasztaasszony nem mindennapi murit csapott. — Ugyanis Szabó József bezdáni lakos, hajókormányos, ki a vaskapunál a Duna-szabályozási munkálatoknál igen jó fizetéssel van alkalmazásban, épen a vásár előtti napokban 180 frtot küldött baba megtakarított pénzéből a feleségének, Beesvárdi Borisnak. A kikapós asszonynak ez ép kapóra jött, magához vette a férje által vevéttel szerzett pénzt, beült Grósz Antal vásári peccenyés sátorába, italokat rendelt s magaköré gyűjtven a muzsikásokat, buzatta vígan, miközben ugyancsak szaporán hajtogatta a konty-alá valót. Hogy pedig a multság és jókedv még teljesebb legyen, táncra is perdült és egy parasztleány személyében csipett magának egy gavallért is, kinek csak azért, hogy őt jól megtáncoltassa, adott honorárium fejében 6—7 frtot, a cigányoknak pedig — mivel hogy hát „nem smucig a magyar” — oda dobott egy tizes bankót. Így folyt aztán a bor, sör és trágár multság, amíg a vásár tartott, úgy, hogy mikor fizetésre került a sor, hát bizony az 50 frtosból alig 3—4 krajcárt kapott csak vissza, az akkor már meglehetősen borközi állapotnak örvendő menyecske. Talán ekkor sem lett volna vége a dárídónak, de a menyecske az anyja eljött érte a sátorba és így aztán a vásári publikum legnagyobb sajnálatára csakhamar megszűnt az ingyenes, de közmegbotránkozató látványosság.

Körözés. A zombori kir. törvényszék körözött valamit Gerber Frigyes Adolfot, aki lopás büntetése miatt van vád alá helyezve. Személyleírása: sebangau (Canton Bern) születésű, 30 éves, műkertes, termete közép, magassága 169 cm., haja feketésbarna, homloka szabályos, szemöldöke barna, arca hosszas, különös ismertető jelle: jobb karja tetovirozott, jobb lábára sántít s nyaka baloldalon az állkapocs alatt a bőr forradásos.

Betörés. Monostorszeghen öv. Schöfferné üzletében betörést követtek el. Elvittek mintegy 45—46 frtnyi készpénzt, szivart, dohányt stb. Bűnjelkét ott hagyott a tolvaj egy kulcsot és egy kendőt. A tolvajt még nem sikerült elfogni.

Művészet és irodalom.

Páratlan siker. Általános panasz volt Magyarországon mindig az írókál és könyvkereskedőknél, hogy a közönség nem vásárol könyveket. Legjobb íróink új regényeit is alig lehetett egy év alatt ezer példányban elhelyezni. Tudományos munkáknál pedig a legjobb esetben néhány száz példányra lehetett felvinni. Annál feltűnőbb tehát az a siker, melyet alig néhány hét alatt az Egyetértés kiadóhivatala által forgalomba hozott

„Röptében a Nagyvilág körül” című amerikai diszmű elért. E diszműből most jelent meg az ötödik füzet s máris 8600 példányra emelkedett füzetenkint a fogyasztott mennyiség s napról-napra tömegesen jelentkeznek az új előfizetők. Ez oly óriási s hazánkban eddig páratlan eredmény, ami csakis a munka kiváló szépségében, értékében és rendkívüli olcsóságában lehet magyarázatát. A „Röptében a Nagyvilág körül” című műben tényleg művészi értékű albumot nyújt az Egyetértés kiadóhivatala a közönségnek, melyet minden család s a család minden tagja örömmel üdvözöl. Minden egyes füzet, mely postai szétküldéssel együtt csak 35 krba kerül, 16 művészi kivitelű fényképmásolatot tartalmaz eredeti felvételekben a világ minden tájáról, úgy hogy az egész 16 füzetre tervezett képsorozat 256 szebbnél szebb érdekes és tanulságos fényképből fog állani. A kinek nincs módjában utazgatni és úgy nézni meg a világot, e műből olcsón és kényelmesen alkothat magának róla fogalmat. A hozzánk most beküldött 5-ik füzet a következő egész oldalas fényképeket tartalmazza: Hotel de Ville, Páris. — Themserakpart és Obelisz, London. — Trochsachs, Skóthón. — Régi királyi múzeum Berlinben. — A Kolosszeum belseje, Róma. — Narancsüdvár és mecses, Cordova, Spanyolország. — A modern Athén, Görögország. — Sphinx sétány, Egyiptom. — Capernaum Galília, Palestina. — Andrassy-ut, Budapest. — Totem-oszlopok, Alaska. — A fehér ház, Washington. — Mammoth Hot Springs (meleg források) Yellowstone, Nemzeti park. — Mexico város panorámája. — Mind-egyik kép rövid, érdekes magyarázó szöveggel van ellátva. — Az egész mű 256 változatoson összeállított fényképet tartalmazva, nagybecsű gyűjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal egyaránt élvezetet fog találni. Egy 16 képet tartalmazó füzet ára postai küldéssel 35 kr. Előfizetheti 4 füzetre 1 frt 40 krral, 8 füzetre 2 frt 80 krral, 16 füzetre 5 frt 60 krral. Az előfizetési díjak az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre küldendők.

Milleniumi zeneműpályázat. A pesti könyvnyomda részvény-társaság által kiállított ünnepi nyitányra, milleniumi szonátára és kiállítási dalra hirdetett zeneműpályázatra mindössze 23 pályamű érkezett. A társaság Mihálovich Ödön, az orsz. m. kir. zeneakadémia igazgatóját, Koessler János, Herzfeld Viktor és Chován Kálmán zeneakadémiai tanárokat kérte fel pályabírókúl, kik a nagy fáradsággal járó tisztelet készségesen elfogadni szívesek voltak. A pályaművek alapos áttanulmányozása után a bíráló bizottság együttes ülésben és egyhangúlag a következőkben állapodott meg: „Tekintettel a nemzet ezer éves fennállását és dicsőségét hirdető ünnepélyre, a bizottság nem volt azon helyzetben, hogy a beérkezett pályaművek egyikének is odaitélhetne volna a pályadíjat, mert úgy tudja, hogy országunknak számos tehetséges zeneszerzője van, akik a beérkezett pályaműveknél sokkal becsesebbet s az ünnepélyes alkalomnak megfelelőbb tudnának produkálni. A bizottság reméli, hogy a pályázat újbóli kihirdetése legkiválóbb zeneszerzőinket sorompóba hívja és akkor lesz alkalom egy minden tekintetben megfelelő becses munkát a milleniumon bemutatni.” A bizottság fenti ítélete folytán a Pesti könyvnyomda részvény-társaság a pályázatot újból kiírja. A pályaművek ez újból kiírt pályázatra az év november hó 1-ig küldendők be. És pedig: 1. Kiállítási ünnepi nyitány. Készítendő egy magyar stílusban írt nyitány zongorára, két kézre vagy négy kézre, és teljes zenekarra. Jutalom: 200 aranykorona. 2. Milleniumi szonáta. Készítendő egy legalább három tételből álló szonáta zongorára, két kézre; előnyben részesül eredeti magyar stílusban írt és legalább három tételből álló eredeti magyar szonáta zongorára, két kézre. Pályadíj: 600 aranykorona. 3. Kiállítási dal. Kívánatik egy eredeti magyar szöveggel bíró magyar mű-dal éneklőhangra, tetszésszerinti alakban zongorakísérettel. Pályadíj: 300 aranykorona. — A pályaművek sorsa felett egy kiváló zenészeinkből álló bizottság fog dönten. A pályaművek a név megnevezése nélkül jellegű levéllel és idegen kezzírással küldendők be. Az oly munkák, amelyek a kitűzött határidőn túl, avagy saját név alatt küldetnek be, tekintetbe nem vétetnek. A pályázatban kizárólag magyar honpolgárok vehetnek részt. A három pályázati munka közül bármelyikre külön-külön is pályázhatni és a pályaművek alulírott társaság irodájához küldendők be. A „Pesti könyvnyomda részvény-társaság” hangjegyzőosztálya Budapest, V., hold-utca 7. szám.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Alkalmazást keres.

Egy fiatal ember, ki az adókezelés és kataszteri nyilvántartásban jártas, alkalmazást keres. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal. 2—2

Eladó cséplő.

Egy jókarban lévő, 8 lövegejű, Marschal-féle cséplő (Dreschkasten), alaposan kijavítva, nagyobbított rozsfaszerekkel eladó jutányos áron Fischer Mór gőzmalomtulajdonosnál Jankovácra. 2—1

Uj vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a jelenkor igényeinek megfelelő, és a legutóbbi 100,461-1894. számú magyar miniszteri rendelet szerint egy

szikviz-gyárat

rendeztem be, összekötve

sziffon-kupak öntödével.

Továbbá a szikvizgyártáshoz szükséges gépek javítását a legjobban és legolcsóbb árak mellett eszközölöm.

Figyelmeztetem tehát a tisztelt szikvizgyárosokat, hogy nálam a szikviz-kupak sokkal olcsóbban és csinosabban szerezhető be, mint a fővárosban.

Amidőn tehát a n. é. közönség nagyrabecsült pártfogását kérem, maradtam

teljes tisztelettel

MATTAS ANDRÁS,

Zomborban, farkas-utca 71. sz.

2-1

PLUTOS

kitűnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó, gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.

Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúsz vagy lobos bántalmaknál, ugyszintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat

Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyedtt állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsöltenek ezen szerrel, a képződmény gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

100-46

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:

TÁRCZAY ISTVÁN

GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

Városi nyaraló eladás.

Egy 2 1/2 katasztrális hold területű kastélyszerű nyaralóval s teljesen felszerelt kertészeti teleppel ellátott **disz-, gyümölcsös-, illetve konyhakert** Zomborban a Szelenese városrészben közönség megszüntetés okából jutányos áron eladó. Értekezni **Vujevich Zoltán** ügyvédnél **Zomborban.**

1053. szám.

kig. 1895.

Árverési hirdetmény.

Nemes-Militics község tulajdonához tartozó nagykorosmai épület (melléképületekkel együtt), valamint a község tulajdonához tartozó az ugynevezett tolvajosi esárdá a hozzátartozó épületekkel, valamint 16 hold 100 1000 □ öl szántófölddel együtt 1896. évi január hó 1-étől számítandó három évre, vagyis 1898. évi december hó 31. napjáig a **f. évi július hó 21-én délután 3 órakor** Nemes-Militics községhezatal megtartandó szóbeli árverésen haszonbérbe fog adani.

A nagykorosma évi kikiáltási becsára 360 frt, a tolvajosi esárdá pedig 282 frt.

Az árverési részletes feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Nemes-Militics, 1895. évi július hó 10-én.

2-2

Elüljáróság.

983. szám.

kig. 1895.

Árverési hirdetmény.

Sándor község elüljárósága részéről közzétetik, hogy a község tulajdonát képező vadászati jog az 1883. évi XX. t. c. §. 3-a alapján 1896. évi január hó 1-től 1901. évi december 31-ig bezárólag 6 egymásután következő évre **folyó évi augusztus hó 12. napján délután 3 órakor** a községhezatal megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adani.

Kikiáltási ár egy évre 20 frtban van megállapítva, melynek 10%-a bánatpénzül az árverés előtt letendő. Utóajánlat nem fogadatik el.

Sándor, 1895. évi július hó 1-én.

Pauer Antal,

jegyző.

2-2

Ivánovits István,

biró.

2-2

Elüljáróság.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Dr. BIKÁR NENÁD

köz- és váltó-ügyvéd

3-2

ZOMBORBAN

ügyvédi irodát nyitott **Bikár Simon** ur házában (Szent-György-tér, a városházzal szemben).

Eladó ház.

A bezdáni utcában levő 301. számú lakház nagy parkkal (volt zöldkert), mely nyári vendéglőnek vagy nyaralónak igen alkalmas, szabad kézből eladó. A terület nagysága 1 hold és 1651 □ öl. A lakház, mely kitűnő anyagból épült, áll 5 szoba, konyha, éléskamra, istálló, kocsiszin és pincéből. — Bővebb értesítést ad **Schäffner Károly** tulajdonos.

3-2

ad 7916. sz.

p. 1895.

Hirdetmény.

melylyel közzéteszem, hogy a Dominits Sándor és társai által Bács község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben az előnyomozás és az érdekelt birtokosok megszavaztatásának foganatosításával a zombori kir. törvényszék fent hivatkozott végzésével engem bizott meg s hogy e végből határnapul **1895. évi július hó 27. napjának reggeli 9 óráját** Bácsban a községhezatalhoz kitűztem.

Erre a határnapra az összes érdekeltet azzal a figyelmeztetéssel idezem meg, hogy szavazni csak személyesen, vagy e célra különösen megbízott s önképviseletre jogosult fél által lehet, továbbá hogy kiskorúak nevében a szülő, gyámság vagy gondnokság alatt álló személyek helyett pedig a gyám vagy gondnok külön megbízás nélkül szavazhatnak, végül hogy a meg nem jelenők a tagosítást kívánókhöz csatlakozottaknak tekintetnek.

Egyben értesitem az érdekeltet, hogy a volt urbéres birtokosok névjegyzéke, mely a szavazásnak alapul szolgál, a szavazást megelőző 8 napon át Bácsban a községhezatalnál közzémlére tétetik ki, hogy azt az érdekelt megtekinthetik s netaláni észrevételeiket az ellen fenti határnapon a szavazás előtt alulirt bírónál megtehetik.

Zomborban, 1895. évi július hó 12-én.

A kir. törvényszéknel.

Szondy Mátyás,

kir. tszéki bíró, mint kiküldött.

Szülők figyelmébe.

Több gimnáziumi tanuló teljes ellátásra fölvetetik **Ribiczey Béla** árvaszéki ülnöknél.

1054. szám.

kig. 1895.

Arlejtési hirdetmény.

A nemes-militicsi róm. kath. templomépület tetőzet kijavítása körüli munkálatainak biztosítása szempontjából a költségvetésileg megállapított 1387 frt 81 kr kikiáltási ár mellett **folyó évi július hó 21-én délután 3 órakor** Nemes-Militics község tanácsstermében megtartandó nyilvános szóbeli arlejtésre a vállalkozni szándékozók oly megjegyzéssel idezetnek meg, hogy az arlejtés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében készpénzben letenni tartoznak.

A részletes költségvetés s egyéb feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Nemes-Militics, 1895. évi július hó 10-én.

2-2

Elüljáróság.

559. szám.

1895.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1895. évi 4357. számú végzése következtében dr. Bruck Ármia zombori ügyvéd által képviselt Bruck Károly ó szivaci lakos javára Hoffmann Gyula ó szivaci lakos ellen 50 frt és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 690 frtra becsült 1 Kann és Heller-féle vas esztergagépéből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság 7224/1895. sz. végzése folytán 50 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi április hó 1-étől napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 10 frt 60 krban bíróság már megállapított költség erejéig **1895-ik évi július hó 27-ik napjának délelőtti 8 1/2 órája** határidőül kitűzettek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adani.

Kelt Zomborban, 1895. évi július hó 15-én.

Cservenka Lajos,

kir. bír. végrehajtó.

Egyes Fel... Negy... A... illet... szerk... a lap...

Egyes

Imne gária e ki

Akko

soha több

is feledhe

Mer

közé tartó

látott, s a

többé el

Azok

bizonyító

arcáról le

nemzet eg

Pedig

nem volt a

már az e

kérdésre

hát utóvég

szoktak eg

Az I

szerb hát

szlivncai

bulgár had

bródi tartó

lovval, E

volt, s mi

gári biztos

voltunk, i

rekre várt

az enival

csóff akko

belügymin

a mi álla

inkább a a

fiuval köze

saim közü

azonban es

ez látta,

bennünke

Ez al

bár neve

szellemi tu

velov, Bul

nekem. I

legközönb

tünk a nap

nem épe

A

Irta és a zom

Hölgye

Csokpr

ijedni, a es

lentem, hog

habar a tud

körébe von

költészeté

Felvet

csök? A tud

ság? A 189

relmes költ

egyszer éle

Ezért a

felfegyver

kal és a tud

dolgvál és

az veszedel

mert örömm

mondjuk nek

mond Hunya

sem hallgat

Hisz a

fogja váltani

örökké a sze

dacolva idő

szereket meg

édes dal kös

meg nem é

nyomon csök

édes valóság

a várakozás

lángot, meggy

csök minden